

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ АЖ АХУЙН ТООЦООТОЙ ҮЙЛДВЭРИЙН
ГАЗАР

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2024/11/-НА-СТА-ОНА

ЗААМАРЫН ХӨГЖИЛ ОНӨААТҮГ-ЫН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАНД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2024 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Г.Баянжаргал

Утас: 70273204 Цахим хаяг: bayanjargalg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН	5
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	7
3.1 Төлбөрийн акт.....	8
3.2 Албан шаардлага.....	8
3.3 Зөвлөмж.....	8
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА,ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ	9
4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл.....	9
4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл	10
4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .	10

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ТӨХК	Төрийн өмчит Хувьцаат компани
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар
ТУЗ	Төлөөлөн удирдах зөвлөл

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2024.03.15 № 01/2024
танай _____-ны № _____-т

Г.ЗААМАРЫН ХӨГЖИЛ ОНӨААТҮГ-ЫН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Д.ТУНГАЛАГ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Заамарын хөгжил ОНӨААТҮГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Заамарын хөгжил ОНӨААТҮГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Төв аймгийн Заамарын хөгжил ОНӨААТҮГ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт өглөг, авлагын тооцооны данстай холбоотой санхүүгийн тогтвортой байдалд бэрхшээл учирч болзошгүй 117,816.5 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч, тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан нь дангаараа буюу эсвэл нийтээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг боловч өргөн тархаагүй, санхүүгийн тайлангийн аудитын “нийцсэн бөгөөд зохистой байх”, “эрх ба үүрэг”, “ангилал” гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна.

Заамарын хөгжил ОНӨААТҮГ нь сумын Засаг даргын Тамгын газартай гэрээ байгуулан Уртын жалгын засварын ажил, Өл халзангийн давааны зам засварын ажил, ногоон тэжээл тариалах, хадлан тэжээл бэлтгэх ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн байна.

Заамар сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 6 дугаар сарын 21-ний өдрийн 08 дугаар тогтоолоор орон нутгийн хөгжлийн хөрөнгө болон нийгмийн хариуцлагын хүрээнд бий болсон 386,812.2 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг Заамарын хөгжил ОНӨААТҮГ-т эзэмшүүлсэн шийдвэр гарсан байна.

Байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг явуулах 26,974.9 мянган төгрөгийн түүхий эд бараа материалын эргэлтийн хөрөнгөтэй болсон байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал нөлөө үзүүлсэн дараах асуудлууд байна. Үүнд:

Заамарын хөгжил ОНӨААТҮГ нь орон нутгийн өмчийн ашиглалтыг сайжруулах замаар сумын дэд бүтэц, хог хаягдал, гадна талбайн цэвэрлэгээг хариуцан олон нийтэд чиглэсэн үйл ажиллагааг эрхэлж, тогтвортой ажлын байрыг нэмэгдүүлэх зорилгыг 48.1 хувьтай хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

Заамарын хөгжил ОНӨААТҮГ-ын төлөөлөн удирдах зөвлөл 3 удаа хуралдаж байгууллагын 2023 оны зорилтот түвшин, хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө, хөдөлмөрийн дотоод журмыг баталж, гүйцэтгэх захиралтай тусгай нөхцөлт хөдөлмөрийн гэрээг байгуулан ажилласан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ. Тус санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй болно

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ХӨРӨНГӨ		
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	22,816,078.24	34,344,957.48
1.1.2	Дансны авлага	1,461,509.00	7,300,000.00
1.1.6	Бараа материал	-	26,974,900.00
1.1.20	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	24,277,587.24	68,619,857.48
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	383,105,058.00	352,197,881.40
1.2.20	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	383,105,058.00	352,197,881.40
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	407,382,645.24	420,817,738.88
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ		
2.1	ӨР ТӨЛБӨР		
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр		
2.1.1.1	Дансны өглөг	10,262,019.00	28,194,244.00
2.1.1.2	Цалингийн өглөг	-	23,851,780.55
2.1.1.3	Татварын өр	2,287,305.05	11,063,699.80
2.1.1.4	НДШ-ийн өглөг	-	19,303,063.72
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	-	28,103,711.86
2.1.1.20	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	12,549,324.05	110,516,499.93
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр	-	-
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	12,549,324.05	110,516,499.93
2.3.2	Хувийн өмч	387,441,766.00	387,441,766.00
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	7,391,555.19	(77,140,527.05)
2.3.20	Эздийн өмчийн дүн	394,833,321.19	310,301,238.95
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ	407,382,645.24	420,817,738.88

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	Өмнөх оны дүн	Тайлант жилийн дүн
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	82,102,314.44	88,238,175.45
2	Борлуулалтын өртөг	35,602,288.00	111,419,468.95
3	Нийт ашиг (алдагдал)	46,500,026.44	(23,181,293.50)
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	38,478,107.75	61,749,171.19
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	8,021,918.69	(84,930,464.69)
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	7,391,555.19	(84,930,464.69)
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	7,391,555.19	(84,930,464.69)
24	Орлогын нийт дүн	7,391,555.19	(84,930,464.69)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	Өмнөх оны дүн	Тайлант жилийн дүн
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	-	-
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	82,937,705.35	125,165,704.76
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсэний орлого	82,937,705.35	125,165,704.76
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	41,677,715.74	106,675,825.52
	Ажиллагчдад төлсөн	11,850,022.69	39,665,987.00
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	3,341,992.42	-
	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	9,291,038.63	44,650,714.88
	Ашиглалтын зардалд төлсөн	17,699.00	269,633.00
	Түлш, шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	-	21,123,026.00
	Хүүний төлбөрт төлсөн	-	-
	Татварын байгууллагад төлсөн	1,089,563.00	760,264.64
	Бусад мөнгөн зарлага	16,087,400.00	206,200.00
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	41,259,989.61	18,489,879.24
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	-	-
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	-	-
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	-	6,961,000.00
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	-	6,961,000.00
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-	(6,961,000.00)
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	-	-
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	10,452,440.00	-
	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	10,452,440.00	-
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	28,916,351.37	-
	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн	28,916,351.37	-
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(18,463,911.37)	-
4.1	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	22,796,078.24	11,528,879.24
5	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	20,000.00	22,816,078.24
6	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	22,816,078.24	34,344,957.48

2.4 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0	0	0	0
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	20,000.00	0	0	20,000.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	20,000.00	0	0	20,000.00
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0	0
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0	0
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	394,813,321.19	394,813,321.19
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	20,000.00	0	394,813,321.19	394,833,321.19
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	20,000.00	0	394,813,321.19	394,833,321.19
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	-387,023,383.55	-387,023,383.55
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	20,000.00	0	7,789,937.64	7,809,937.64
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0	0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	387,421,766.00	0	-84,930,464.69	302,491,301.31
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	387,441,766.00	0	-77,140,527.05	310,301,238.95

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	310,000,000.00	113,636,825.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	260,000,000.00	113,636,825.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	260,000,000.00	113,636,825.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	56,000,000.00	39,665,987.00
210101	Үндсэн цалин	56,000,000.00	39,665,987.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	90,000,000.00	0
210201	Тэтгэврийн даатгал	90,000,000.00	0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,000,000.00	269,633.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,000,000.00	269,633.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	50,000,000.00	21,123,026.00
210402	Тээвэр, шатахуун	50,000,000.00	21,123,026.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр,	2,000,000.00	966,464.64
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний	2,000,000.00	966,464.64
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	60,000,000.00	51,611,714.88
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	60,000,000.00	51,611,714.88
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	50,000,000.00	0
220001	Барилга байгууламж	10,000,000.00	0
221001	Их засвар	10,000,000.00	0
222001	Тоног төхөөрөмж	10,000,000.00	0
223001	Бусад хөрөнгө	10,000,000.00	0
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө	10,000,000.00	0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	310,000,000.00	125,165,704.76
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	310,000,000.00	125,165,704.76
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	260,000,000.00	125,165,704.76
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	50,000,000.00	0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл□	0	22,816,078.24
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл□	22,816,078.24	34,344,957.48

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 23,143.8 мянган төгрөгийн 2 алдаа¹-г аудитын явцад залруулж, 7,300.0 мянган төгрөгийн 2 зөрчил²-ийг дахин давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө. Үүнд:

1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн эхний үлдэгдэл 1.011.5 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшин, хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний дагуу биелэлтийг тооцож тайлагнаагүй, тайлангийн тодруулга бэлтгэж хавсарган тайлангийн иж бүрдлийг хангаагүй алдаа байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д “жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө”, 8 дугаар зүйлийн 8.1.5-д “санхүүгийн тайлангийн тодруулга” гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн “иж бүрэн байх”, “толилуулга”, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулсан.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

2. Удирдлагын цалин, шимтгэлийн 22.132,3 мянган төгрөгийн зардлыг борлуулалтын өртгөөр тайлагнасан алдаа байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.2-д “орлогын дэлгэрэнгүй тайлан”, 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д “жинхэнэ хэрэгжилтийн зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө” гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн “үнэлгээ ба хуваарилалт”, “толилуулга”, “ангилал” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулсан.

3.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогдох зөрчил байхгүй байна.

3.2 Албан шаардлага

Заамарын хөгжил ОНӨААТҮГ-ын санхүүгийн тайланд, Заамар сумын ЗДТГ-ын 2023 оны жилийн эцсийн тайланд өглөгөөр тусгагдаагүй, тооцоо нийлсэн баримтгүй, 7.300.0 мянган төгрөгийн авлага үүсгэсэн, мөн өмнөх оны өглөгийн үлдэгдлээс 97,967.2 мянган төгрөгөөр өсөж, өглөгийн эцсийн үлдэгдэл 110,516.5 мянган төгрөг болж, нийт өмчийн 26,3 хувийг эзэлж байгаа, нийт хоорондын тооцооны 117,816.5 мянган төгрөгийн зөрчил байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5.-д “хариуцлагатай байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д “үнэн зөв байх зарчим”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэсэн заалттай нийцэхгүйгээс гадна санхүүгийн тайлангийн “Эрх ба үүрэг”, “толилуулга”, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө” заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.7-д “авлага өглөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй” бол албан шаардлага хүргүүлэх гэсний дагуу шийдвэрлэв.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудалд зөвлөмж өгч байна. Үүнд:

1. Төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

1.1.Илрүүлэлт:

Зорилтот түвшнийг үндэслэлтэй төлөвлөж, гүйцэтгэлийг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллаагүй, ДҮРЭМ-ийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.5-д “Сумын ЗДТГ-тай байгуулсан Контрактын хэрэгжилтийг хагас, бүтэн жилээр дүгнэнэ” заалтыг хэрэгжүүлээгүй зөрчил байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 5.1.5.-д “хариуцлагатай байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д “үнэн зөв байх зарчим” гэсэн заалттай нийцэхгүйгээс гадна

санхүүгийн тайлангийн “Эрх ба үүрэг”, “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж: Зорилтот түвшнийг үндэслэлтэй төлөвлөж, гүйцэтгэлийг бүрэн хангаж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг 2024 оны 6 дугаар сарын 14-ний өдрийн дотор Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА,ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Санхүүгийн байдлын тайлангийн эхний үлдэгдэл 1.011.5 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй, зорилтот түвшний тайлангүй, тодруулга бичээгүй иж бүрдлийг хангаагүй алдаа байна.	1	1,011.5	1	1,011.5			1	1,011.5				
Удирдлагын цалин, шимтгэлийн 22.132.3 мянган төгрөгийн зардлыг борлуулалтын өртгөөр тайлагнасан алдаа байна.	1	22,132.3			1	22,132.3	1	22,132.3				
Дүн	2	23,143.8	1	1,011.5	1	22,132.3	2	23,143.8	0	0	0	0

